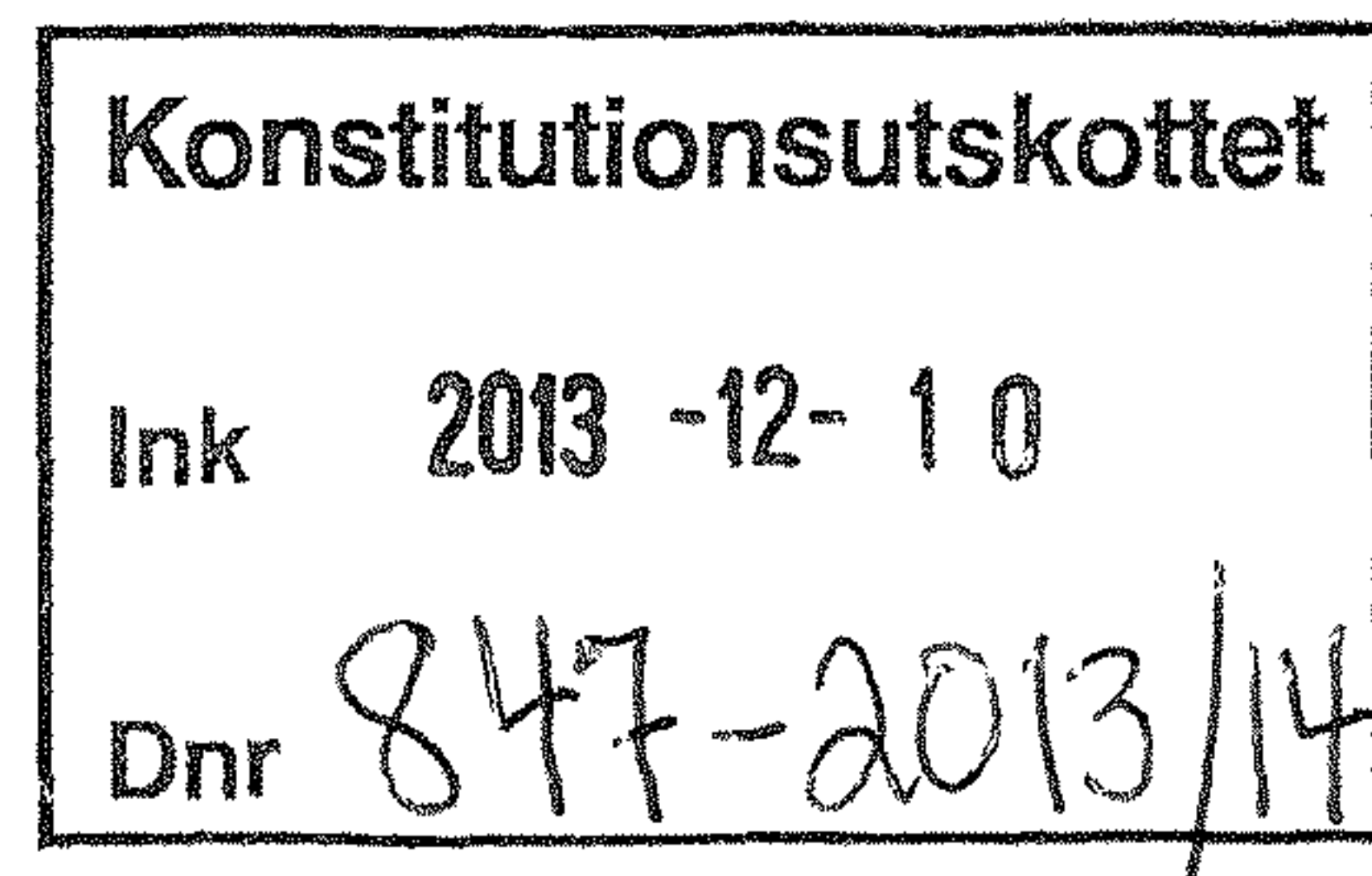

Stockholm 2013-12-10

**Begäran om granskning av regeringens hantering av ärendet
Överklagande i fråga om tillstånd enligt Miljöbalken till befintlig och
utökad flygplatsverksamhet m.m. vid Uppsala flygplats, Ärna.**

Torsdagen den 14 november fattade regeringen beslut i ärendet *Överklagande i fråga om tillstånd enligt Miljöbalken till befintlig och utökad flygplatsverksamhet m.m. vid Uppsala flygplats, Ärna.*

Mark- och miljödomstolen hade lämnat över ärendet till regeringen för avgörande, eftersom det rörde Försvarmakten. Regeringen, med miljöminister Lena Ek som föredragande, beslutade, i strid med Miljödomstolens rekommendation, att ge klartecken för kommersiellt linjeflyg på Ärna. Regeringens skäl för beslutet är kortfattade. Det anges att Ärna är den enda rimliga lokaliseringen. Försvarmakten har angett att ändamålet med valet av plats är att uppnå de samordningsvinster som en samlokalisering av militär och civil flygverksamhet på Ärna kan ge. Gjorda samhällsinvesteringar kan utnyttjas effektivare. Regeringen väljer att inte kommentera Miljödomstolens rekommendation att upphäva tillståndet.

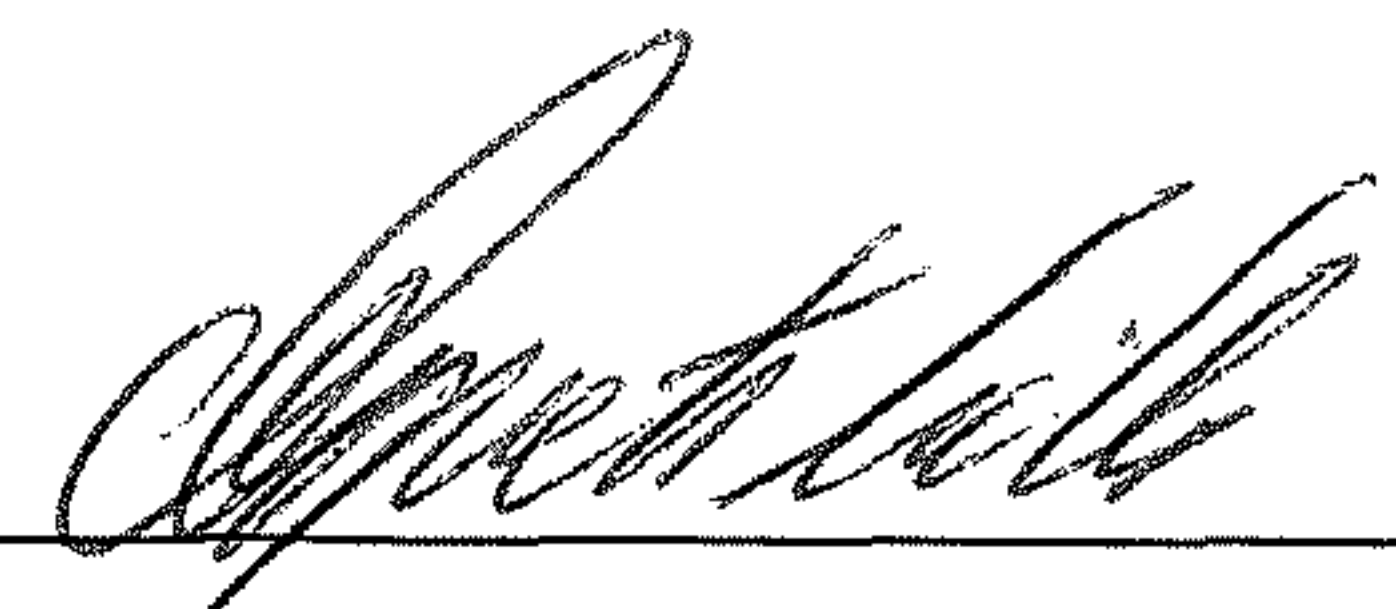
Regeringsärendet om Ärna är ett förvaltningsärende. Inom svensk rätt gäller att beslut ska motiveras. Professorn i miljörett, Jan Darpö, har efter regeringens beslut, i en intervju i Radio Uppland den 19 november 2013, uttryckt att beslutet inte har motiverats på det sätt som krävs inom svensk rätt. Till exempel berör regeringen inte alls de brister i miljökonsekvensbeskrivningen som Miljödomstolen pekar på. Regeringen kommenterar inte heller Miljödomstolens kritik mot att alternativa lokaliseringar inte har utretts.

För alla typer av regeringsbeslut gäller ett beredningskrav enligt regeringsformen (RF 7 kap. 2§.) Det betyder att behövliga upplysningar ska inhämtas från t.ex. myndigheter och kommuner. Beredningskravet ska vara till gagn för kvaliteten på regeringsbesluten.

I ärendet om överklagande av tillstånd till utökad flygplatsverksamhet på Ärna är regeringens huvudargument att utökad civil flygverksamhet ger samordningsvinster och innebär att gjorda samhällsinvesteringar kan utnyttjas bättre. I de skäl som regeringen anför för sitt beslut saknas dock en redogörelse för värdet av de samordningsvinster, som Försvarmakten hänvisar till, och varför värdet av dessa samordningsvinster bedöms väga tyngre än det

Agneta Gille

Riksdagsledamot (S) • Sveriges riksdag
Mobil: 070-3450100 • E-post: agneta.gille@riksdagen.se

miljöskydd, som ska säkras genom Miljöbalkens bestämmelser.

En ytterligare brist, när det gäller ärendets beredning, handlar om att det i regeringens beslut saknas överväganden kring frågan om Försvarmaktens samarbete med en privat intressent, Uppsala Airport AB. Uppsala Airport AB har genom flygplatsavtal fått ensamrätt till att utveckla den kommersiella verksamheten på Ärna. Detta är första gången som Försvarmakten samarbetar med en privat intressent; tidigare samlokaliseringsprojekt har genomförts med staten, genom Luftfartsverket (Swedavia), eller med kommuner som samarbetspartners. Den principiellt viktiga frågan gäller om en kommersiell flygplatsverksamhet, som har en annan finansiering och ett annat ändamål än Försvarmaktens egen verksamhet, utan närmare överväganden kan hanteras som ett försvarsintresse i en avvägning mellan olika allmänna intressen.

Frågan om brister i beredningen togs upp i en interpellationsdebatt om Ärnaärendet mellan Lena Sommestad (S) och miljöminister Lena Ek den 9 december 2013, *Regeringens motiv för att tillåta kommersiellt linjeflyg på Uppsala flygplats, Ärna*.

Slutligen har frågan rests om hur ärendet om befintlig och utökad flygplatsverksamhet vid Ärna har kommunicerats.

Det väckte uppmärksamhet i Uppsala att det beslut om Ärna, som många länge har väntat på, annonserades med en debattartikel i ortens dagstidning redan före regeringssammanträdet den 14 november, samtidigt som ärendet inte gick att återfinna i ärendeförteckningen som publicerades dagen före. Ledande kommunpolitiker, journalister och medborgare frågade sig varför de under månader skulle prenumerera på ärendeförteckningar om viktiga ärenden ändå placeras ”utom listan”.

På en fråga från mig angående Ärna flygplats och regeringens ärendelista, svarade miljöminister Lena Ek att regeringen kan ta upp och avgöra även ärenden som inte föränmäls i en ärendeförteckning ”utom listan”. Den möjligheten används dock bara i undantagsfall, när det finns särskilda skäl. Ett sådant särskilt skäl kan vara att regeringen först velat informera berörda om sitt beslut. Lena Ek gav dock inte svar på vad det fanns för särskilt skäl att inte sätta upp det för Uppsala viktiga Ärnaärendet på ärendeförteckningen. I detta fall fanns inga skäl att undvika publicitet.

Mot bakgrund av ovanstående vill jag att konstitutionsutskottet ska granska om regeringens hantering av ärendet *Överklagande i fråga om tillstånd enligt Miljöbalken till befintlig och utökad flygplatsverksamhet m.m. vid Uppsala flygplats, Ärna*, uppfyller de krav som kan ställas på regeringens förvaltningsbeslut när det gäller god beredning, motivering av beslut, samt ifråga om information till allmänheten om kommande regeringsärenden.

Agneta Gille